

STANOWISKO
Zarządu Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 11 lutego 2025 roku

**w sprawie kwalifikowalności podatku VAT od inwestycji i projektów realizowanych
w ramach programu Krajowy Plan Odbudowy**

W odpowiedzi na powstałe potrzeby podmiotów gospodarczych spowodowane epidemią COVID, Unia Europejska stworzyła instrument finansowy – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO).

Z powyższego działania korzystają również jednostki ochrony zdrowia, w celu poprawy efektywności systemu oraz zwiększenia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, w KPO dofinansowywana jest wartość całkowita inwestycji i projektów, jednakże podatek VAT został uznany jako wydatek niekwalifikowalny i nie może być finansowany ze środków Krajowego Planu Odbudowy. Koszt podatku VAT został w ten sposób przerzucony na beneficjentów.

W przypadku systemu ochrony zdrowia są to bezpośrednio podmioty lecznicze, które już teraz znajdują się w trudnych sytuacjach ekonomicznych lub jednostki samorządu terytorialnego – jako podmioty tworzące lub właściciele szpitalnych spółek, które w projektach budżetowych nie mają zabezpieczonych dodatkowych środków na ten cel.

Taki układ finansowania w ramach KPO powoduje powstawanie dodatkowych, bardzo dużych zobowiązań samorządów lub jednostek ochrony zdrowia i realnie wpływa na ograniczenie zdolności skorzystania ze środków KPO, w tym również na ewentualną możliwość całkowitej rezygnacji z ubiegania się o nie.

Procedury konkursowe dla środków KPO, na przykład w obszarze ochrony zdrowia, zostały już ogłoszone przez Ministerstwo i podmioty lecznicze składają wnioski o dofinansowanie. Wobec powyższego kwestia uruchomienia skutecznych rozwiązań systemowych w tym zakresie wymaga bezzwłocznych decyzji.

Kolejną kwestią budzącą obawy podmiotów, zamierzających skorzystać z dofinansowania KPO jest okres kwalifikowalności wydatków oraz termin zakończenia realizacji przedsięwzięć – czerwiec 2026 roku. Zarządzający podmiotami leczniczymi, mający doświadczenie w realizacji zadań inwestycyjnych, dofinansowywanych z unijnych środków, mają wątpliwości, czy będą w stanie efektywnie wykorzystać pieniądze na rozwój ochrony zdrowia. Tak krótki termin jest bardzo dużym wyzwaniem dla wszystkich, mając na uwadze m.in. złożoność procedur przetargowych, realizację zadań modernizacyjnych oraz rozliczanie projektów. Ponadto koncentracja czasu na działania inwestycyjne w danym obszarze może być

okazją dla rynku na windowanie cen towarów i usług oraz ograniczenie dostępności do nich, a także trudności w pozyskaniu wykonawców.

Zarząd Związku Województw RP, mając na uwadze powyższe, wnosi o intensyfikację prac nad rozwiązaniami, które pozwolą na dofinansowanie podmiotów leczniczych lub jednostek samorządu terytorialnego w zakresie możliwości pokrywania kosztów podatku VAT od inwestycji i projektów realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Ponadto wnioskuję o podjęcie działań mających na celu możliwość wydłużenia czasu na wykorzystanie środków z KPO, chociażby dopuszczenie formuły aneksowania zawartych w przyszłości umów lub uzyskiwania indywidualnych prolongat terminów dla danych inwestycji, z uwagi na uzasadnione okoliczności, niezależne od beneficjentów.

Olgierd Geblewicz

Prezes Zarządu
Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej